

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/35/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8412207889
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8412207889.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., advokátska kancelária, Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 29. 11. 2013 č.k. 21C/418/2012 - 46, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Poprad rozsudkom č.k. 21C/418/2012 - 46 žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobami z 27. 9. 2012 sa žalobca domáhal na žalovanej zaplataenia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodov porušenia ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. Okresným súdom Kežmarok. Majetkovú škodu predstavuje náhrada účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu vo veci vymáhania pohľadávky a nemajetková ujma predstavuje náhradu 55,- eur za každý mesiac omeškania s neskorým vydaním rozhodnutia. Žalobca pôvodne požiadal podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci žalovanou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom žalovaný do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Žalobca odkazuje na exekučné spisy a tak prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli doručované 23. 4. 2012, ale žalobca už 27. 9. 2012 podal žaloby na súdy, takže nedodrжал povinnú 6-mesačnú lehotu a nároky na súde uplatnil predčasne. Žalobca zmaril akúkoľvek možnosť predbežného prerokovania nároku na náhradu škody s príslušným orgánom. Čo sa týka uplatneného nároku na náhradu škody, tu je potrebné preukázať nezákonný postup úradu alebo nezákonné rozhodnutie, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Všetky podmienky musia byť splnené naraz. Pri návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi je potrebné dodržať určité procesné postupy, pričom aj zo zákona vyplýva povinnosť súdov preskúmavať súlad rozhodcovského rozsudku so zákonom. Niekedy nepostačuje zákonná 15-dňová lehotu na prešetrenie súladu rozhodcovského rozsudku so zákonom. Nedodržanie zákonnej 15-dňovej lehoty nemôže byť nesprávny úradný postup. Podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku je stanovená 15-dňová lehotu na udelenie poverenia. Táto lehotu

sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Navyiac žiadnym rozhodnutím Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva či iného orgánu nebolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Žalovaná ďalej vzniesla námietku premlčania.

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že na Okresnom súde Kežmarok ako exekučnom súde bolo podaných viac návrhov na začatie exekúcie proti povinným titulom rozhodcovských rozsudkov. Podľa žalobcu Okresný súd Kežmarok nerozhodoval o žiadosti na udelenie poverenia v 15-dňovej lehote vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. Žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda sú vynaložené náklady na správu a uplatnenie pohľadávky a majetková ujma je náhrada 55,- eur za každý mesiac omeškania s vydaním rozhodnutia exekučného súdu.

Keď žalovaná vzniesla námietku premlčania podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., tak súd konštatuje, že nárok nie je premlčaný. Neuplynula všeobecná 3-ročná premlčacia objektívna lehota na uplatnenie práva. Tá začala plynúť najneskôr 15. dňom od doručenia žiadosti o udelenie poverenia súdu. Žiadosti o predbežné prerokovanie nároku boli doručované žalovanej 23. 4. 2012.

Žalobca dňa 27. 9. 2012 podával žaloby na súd, pričom tieto nároky boli uplatnené pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Už nedodržanie tejto lehoty a predčasné podanie žaloby na súd bol by samostatným dôvodom na zamietnutie žaloby z dôvodov predčasnosti.

Žalobca namieta nesprávny úradný postup. Podľa súdu takýto nesprávny úradný postup nebol preukázaný. Každé zmeškanie lehoty na vydanie rozhodnutia nemôže byť považované za nesprávny úradný postup. Keď je predmetom exekučného konania rozhodcovský rozsudok, javí sa 15-dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Je potrebné vykonať rôzne procesné úkony, takže objektívne nie je možné dodržať predpísanú lehotu. Nie je možné to považovať za zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Podmienkou priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, a to existenciu nesprávneho úradného postupu, škodu a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal tak, ako súd konštatuje vyššie. Žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie vzniku škody, keď uplatňuje majetkovú škodu za tzv. účelne vynaložené náklady spojené s činnosťou žalobcu, kde pre nečinnosť súdu plynula lehota a keď žiada nemajetkovú ujmu, pretože samotné konštatovanie porušenia práva nebude dostatočnou satisfakciou, tak ani tu žalobca neunesol dôkazné bremeno. Nestačí samotné tvrdenie, že vznikla škoda, keď sa vyčíslil nejaký nárok bez predloženia dôkazov o vynaložení nákladov. Nebola preukázaná nemajetková ujma a preukázané ohrozenie legitímnych očakávaní, že došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, pre insolventnosť povinného, a že došlo k zásahu do majetkovej sféry žalobcu. Z dôvodu žalobca nepreukázania výšky škody a nemajetkovej ujmy súd nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej žalovanej náhrada trov konania nebola priznaná, pretože si náhradu trov konania neuplatnila.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novej právnej úpravy obsiahnutej v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Keď súd pri interpretácii nároku žalobcu vychádzal z § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. zmeneného zák. č. 412/2012 Z.z., tak svoje rozhodnutie založil de iure a de facto aplikáciou neprípustného princípu retroaktivity.

Súd vyčíta žalobcovi, že nedoložil dôkazy a nepreukázal ani svoje tvrdenia, tak fundamentálnym základom pri posúdení nesprávneho úradného postupu je súdny spis, pričom takýmito dôkazmi žalobca nemôže disponovať. Preto môže žalobca len žiadať vykonať dokazovane obsahom spisu, pričom sám žalobca takýto dôkaz súdu poskytnúť nemôže.

Čo sa týka výšky škody, tak žalobca dal vypracovať znalecký posudok s dôkazom ekonomickej ujmy na strane žalobcu. Znalecký posudok mal tvoriť jeden z dôkazov pre rozhodnutie všeobecného súdu. Súd nemôže žalobu zamietnuť s poukazom na nedôveryhodnosť údajov. Platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov. Žalobca nemal k dispozícii exekučný spis. O niektorých skutočnostiach mohol len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Preto exekučný spis mal byť predmetom prerokovania Ministerstvom spravodlivosti SR, pričom opakované žiadosti žalobcu boli ignorované. Nedôveryhodnosť údajov nemôže byť dôvodom, aby návrh bol zamietnutý, pričom rozhodujúce pri uplatnenom nároku je to, že zo strany štátneho orgánu nedošlo k vydaniu rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote.

Keď súd hovorí o tom, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, tak neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru toleranciu trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces je neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda nie sú prípustnými súdnymi aktivitami, na ktorom nemôže založiť meritórne rozhodnutie. Vždy je daná zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní, a to aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžka konania ovplyvňuje mimosúdny faktor, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti či rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod. Navrhuje zrušiť rozsudok okresného súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd skúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Exekučný poriadok dáva povinnosť z úradnej moci súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia a limituje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pri bezchybnom návrhu. Vo veci 21C/418/2012 sa uplatňuje nárok z exekučného konania proti povinnej U. A., kde vo veci 2Er/577/2010 okresný súd exekučné konanie zastavil. Obdobne vo veci 4C/458/2012 sa uplatňuje nárok z exekúcie proti povinnej D. X.. Vo veci 4C/254/2012 je uplatnený nárok z exekúcie proti povinnému A. M., kde v exekučnom konaní 2Er/1147/2009 bol zamietnutý návrh na udelenie poverenia. Vo veci 2C/248/2012 sa nárok týka vedenia exekúcie žalobcu ako oprávneného proti povinnej O. I.. Vo veci 2Er/1368/2009 bola exekúcia zastavená. Pri veci 4C/243/2012 je uplatnený nárok z exekučného konania proti povinnej O. M., kde vo veci 2Er/941/2011 bola exekúcia zastavená. Vo veci 4C/243/2012 je vedené konanie o náhradu škody z exekučného konania proti povinnej P. G.. V exekučnom konaní 2Er/1254/2010 bola exekúcia zastavená. Vo veci 4C/241/2012 sa prejednával nárok z exekúcie proti povinnému W. D.. V exekučnom konaní 2Er/1366/2010 bola exekúcia zastavená. Vo veci 4C/235/2012 sa prejednával nárok z exekúcie proti povinnej S. A.. Aj tu bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia. Vo veci 4C/229/2009 sa uplatnil nárok z exekúcie proti povinnej S. A., kde tak isto bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia. Vo veci 4C/226/2012 sa prejednával nárok z exekučného konania proti povinnému S. D., kde vo veci 2Er/1316/2010 bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia. V exekučných veciach nebolo vyhovené žiadostiam súdneho exekútora o udelenie poverenia. Exekučné súdy sú oprávnené

z úradnej moci preskúmavať žiadosť o udelenie poverenia, exekučný titul, tak lehota 15 dní platí len pre prípady vybavenia návrhu a poverenia súdneho exekútora na vykonanie exekúcie. Ak sa súd rozhodne nevyhovieť žiadosti oprávneného a súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tak Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Exekučný súd posudzoval rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci a rozhodol sa poskytnúť ochranu spotrebiteľovi - povinným, ktorí boli zaviazaní rozhodcovským rozsudkom na plnenie napriek tomu, že rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve bola neprijateľná podmienka podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. a je neplatná. Vo veci rozhodoval neprávomocný orgán - rozhodca bez platnej rozhodcovskej zmluvy. Pri nedojednaní rozhodcovskej doložky a následnom konaní pred rozhodcovským súdom to mohlo viesť k tomu, že spotrebiteľovi by nebola poskytnutá ochrana podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a Smernice Rady EÚ 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Ak § 44 ods. 2 Exekučného poriadku dáva zákonnú 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia, ak je rozhodcovský titul v súlade so zákonom. 15-dňová lehota nie je stanovená v prípadoch, keď súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom. Nedodržanie 15-dňovej lehoty na vydanie rozhodnutie o nevyhovení návrhu súdneho exekútora na udelenie poverenia, nie je porušením práv oprávneného, ak pre prípady neudelenia poverenia na vykonanie exekúcie nie je zákonom - Exekučným poriadkom stanovená lehota, aj keď sa žalobca domnieval, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia. Takáto lehota pri zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia zo zákona nevyplýva, potom nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na vydanie rozhodnutia - urobenie úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. § 9 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. udeľuje právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom tomu, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda. Takáto podmienka nároku na náhradu škody nie je osvedčená žalobcom, pretože sa nedá konštatovať nesprávny úradný postup, potom rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ nárok žalobcu zamietol.

Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom len ak takýto nesprávny úradný postup sa preukáže. Ak neexistuje v Exekučnom poriadku lehota na vydanie rozhodnutia o neudelení poverenia súdnemu exekútorovi, nemôže sa žalobca domáhať náhrady škody, ak nedošlo k porušeniu právnej povinnosti súdom.

Žalobca uplatňuje náhradu škody, pričom náhrada škoda je istina a príslušenstvo, ktoré viac nemôže byť priznané právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu. Sám žalobca je príčinou toho, že v exekučnom konaní sa nemohol domôcť svojho nároku, pretože uzavrel neplatnú rozhodcovskú zmluvu s dlžníkom ako povinným. Žalobca bol príčinou toho, že v exekučnom konaní exekučný súd zistil neplatnú rozhodcovskú doložku a konštatoval nedostatok právomoci rozhodcu rozhodnúť o nároku žalobcu ako oprávneného. Táto chyba oprávneného žalobcu nemôže byť na ťarchu exekučného súdu, ktorý robil svoju zákonnú povinnosť a preskúmaval súlad titulu so zákonom. Preto rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ návrh žalobcu na náhradu škody zamietol.

Žalobca si uplatňuje nemajetkovú ujmu v rozsahu 20 % z nevyožnenej sumy v exekučnom konaní. Pochybenie žalobcu v exekučnom konaní a vymáhanie nároku z rozsudku rozhodcu bez platnej rozhodcovskej zmluvy nemôže byť základom nároku na nemajetkovú ujmu podľa ust. § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. Keď nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie nároku žalobcu bez zbytočného priesahu, potom ani nevznikol nárok na nemajetkovú ujmu. Preto odvolací súd potvrdzuje rozsudok okresného súdu ako správny.

Nevydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi v lehote 15 dní nemôže byť takou prekážkou, pre ktorú by nemohol oprávnený žiadať svoju pohľadávku zo zmenky či úverového vzťahu iným spôsobom, ako výkonom rozhodnutia. Aj z tohto dôvodu nevznikol žalobcovi nárok na uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne aj vo výroku o náhrade trov konania. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov prvostupňového konania (§ 42 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný, ktorý bol úspešný pred súdom prvého stupňa si náhradu trov konania nežiadal, preto úspešnému žalovanému nemohla byť priznaná náhrada trov konania (§ 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli, preto úspešnému žalovanému nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomu rozsudku nie je odvolanie prípustné.